I. évfolyam. Arad, 1886. Októberhó 15. Péntek. 286-dik szám

Szerkesztőség:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyóson.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtér, a törvényszék melletti Neumann-háznak utczára nyiló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . . 6 frt.
Negyed évre . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre. . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . 1 frt 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.

A honvédelmi miniszter beszédéről.

Arad, október 14.

(b. l.) A hirlapokban, népgyüléseken és feliratokban unalmasságig elcsépelt Janszki-ügy, a melyről minden békeszerető honpolgár már azt óhajtotta volna, hogy a feledékenység legmélyebb sirjában eltemetve legyen, ujra feléledt és néhány nap óta a képviselőházban kisért.

A szélsőbal azt hiszi, hogy most vagy soha; hogy ez a legjobb alkalom jelentékeny lépésekkel előbbre menni az önálló magyar hadsereg általa óhajtott létesitésének eszméjében, pedig a Janszki-ügy csak azt bizonyitotta, hogy vannak még mindig egyes tapintatlan emberek a hadseregben, de semmivel sem igazolta a közös hadsereg megszüntének és a hadsereg kettéválasztásának szükségességét.

A kettéválasztásnak hátrányait nagy ékesszólással bizonyitotta Apponyi is a mérsékelt ellenzék részéről, habár nem fogadta el a kérvényi bizottság határozatát és abba a hibába esett, hogy ily inczidensből, ily alkalomból és nem önálló, precis inditványnyal reformokat óhajt létesittetni a közös hadsereg keretén belül. Eztbizonyitotta Apponyi, lovagiasan és nyiltan kimondván, hogy tudva k i k n e k áldozata lett volna a miniszterelnök; ha e z ü g y b ő l kifolyólag bukik: ő e bukást ezuttal nem ohajtotta, sem elő nem mozditotta, mely kijelentésével egyszersmind sarokba szoritotta nagy és kis, fővárosi és vidéki mérsékelt ellenzéki leibjournáljait, kik dühösebben a szélbali hirlapoknál követelték ez alkalomból is Tiszának és cabinetjének elbocsájtását, kerékbetörését.

Maga Tisza is legremekebb beszédjeinek egyikét tartotta a vita folyamán, melyben szokott éles dialecticával és hol szükség volt, csipős gunynyal is, ad absurdum vezette a szélsőbali hazafiak erőlködését, kik a szenvedélyeket ujra felizgatták ez ügygyel, midőn a mérvadó közvélemény már napi rendre tért fölötte.

De ha Apponyi és Tisza beszédjei államférfiui szempontból a helyzet magaslatán állottak is: őszintén szólva, a honvédelmi miniszternek, b. Fejérvárynak e tárgyban tartott szerdai szónoklata az ügyet s z a k s z e r ü b b e n tárgyalta és kiváló szakértelménél és szaktapasztalásánál fogva minden gondolkozó ember előtt ugyszólván kézzelfoghatólag érthetővé tette, mily káros irányt követnek a szélbaliak, midőn különösen e z a l k a l o m m a l kivánják a hadsereg feldarabolását; mily igaztalanok, midőn a hadseregben magyarellenes érzelmeket akarnak erőnek erejével felfedezni; mily következetlenek, midőn egyrészt szemére vetik a kormánynak, miért nincs több magyar tiszt a hadseregben, mig másrészt azonban ők maguk annyira discreditálják a hadsereget, hogy ifjaink visszarettennek annak kötelékébe lépni; mennyire ártanak a külföld előtt is hadseregünknek, mely jelentékeny részében vér a mi vérünkből, midőn hirlapokban, országgyülésen, népgyüléseken, az egésznek mint ilyennek megtámadására kelnek egyesek hibái miatt.

A honvédelmi miniszter e remek beszédje, mely egyszerüségénél és keresetlenségénél fogva emelkedik leginkább a classicitas niveaujára, annyira magán hordja a közvetlenség kinyomatát, hogy mindenki, ki elolvassa, bármely párthoz tartozzék is, önkéntelenül azt kell hogy mondja: igy csak a legmélyebb meggyőződés szólhat, igy csak az beszélhet, ki átérzi, hogy ügye jogos és igazságos.

A közönséges ember fia, habár a függetlenségi és 48-as párthoz tartozik is, sok tekintetben fog is tanulni és okulni e beszédből.

Bárha azok is tanulnának és okulnának belőle, kik e népet v e z e t i k és hangulatára befolyást gyakorolnak.

Csakhogy ezek »semmivel sem fékezhető népszónoklati hajlam«-ból, a legtisztább igazságból is demagogiai czéljaiknak inkább megfelelő fegyvereket kovácsolnak az igazság negálására.

De azért mégis »mozog a föld.« Azért az igazság mégis igazság marad s reméljük, hogy a honvédelmi miniszter igaz és ez okból meggyőző, szivből jövő és szivhez szóló szavai az ország közvéleményét mégis helyes irányba, oda fogják terelni, hogy ezentul egyesek hibái miatt nem fogjuk soha az egészet ócsárolni és hogy egyes egyének botlásai, azon jó viszonyt és testvéri egyetértést, mely katona és polgár közt hazánkban, legalább a müvelt társadalomban eddig is jórészben fennállott, még tartósabbá és őszintébbé fogják tenni!

Trefort a hazai művészet érdekében. Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő átiratot intézte miniszter-társaihoz, továbbá az esztergomi, kalocsai és egri érsekekhez:

„A mult 1885. évi orsz. kiállitás kétségbevonhatlan tanubizonyságát szolgáltatta annak, hogy a honi ipar mellett, nevezetesen müvészi iparunk és müvészetünk is oly termékeket képes szolgáltatni, melyek a jelenkor igényeinek s a müvészi izlésnek teljesen megfelelnek.

Őszinte meggyőződésem, hogy a kormány által az iparos, az iparmüvészeti s a müvészi oktatás érdekében hozott, ugyszintén az országos kiállitás ezen részére forditott nagy pénzáldozatok csakis ugy fizethetők vissza gyümölcsözően, ha müvészi és iparmüvészeti szükségleteinket a lehetőség határán belül itthon fedezzük; van szerencsém ennek folytán czimedet felkérni, méltóztassék a saját hatáskörébe eső épitkezéseknél vagy lakás-berendezéseknél, a müvészet s a müvészi ipar körébe eső tárgyak közül mindazokat, a melyek már itthon is készülnek, itthon beszerezni s alantas közegeit is utasitani (suffraganus püspökeit is felhivni), s minden uton ellensulyozni a közönségnek még mindig a külföld termékei iránt kiváló előszeretettel forduló izlését, mely amugy is vagyontalan hazánktól évenkint óriási összegeket von meg, s mely kellő pártolás hiánya hazai müvészetünk és müvészi iparunk kellő felvirágzását és egészséges fejlődését lényegesen akadályoztatja.“

Képviselőjelölés. Vizaknán a Korizmics László elhalálozása következtében megürült országgyülési képviselői állásra a szabadelvű párt — mint a „Magyar Polgár“ irja — Tisza Kálmán kormányelnök nagytehetségü fiát dr. T i s z a Istvánt fogja kijelölni. Ellenjelöltről szó sincs, s igy dr. Tisza István egyhangulag fog megválasztatni. A vizaknaiak csak gratulálhatnak maguknak e szerencsés kijelöléshez.

A képviselőház mentelmi bizottsága szerdán délután 5 órakor C h o r i n Ferencz elnöklete alatt tartott ülésén bejáró tanácskozás után, melyben Porubszky Jenő előadón kivül Szlávy Olivér, Antal Gyula, Schmidt Gyula és Veszter Imre vettek részt, elhatározta, hogy sajtó utján elkövetett becsületsértés és rágalmazás vétsége miatt panaszolt V e r h o v a y Gyula és becsületsértéssel s közrend elleni kihágás miatt vádolt V a d n a y Andor képviselők mentelmi jogának fentartását, — ellenben párviadal vétségével vádolt G y ő r f f y Gyula és magánosok elleni erőszak büntettével és közcsend elleni kihágás elkövetésével vádolt S z e m n e c z Emil országgyülési képviselők mentelmi jogának felfüggesztését fogja ajánlani. Ezen ügyek előadásával P o r u b s z k y Jenő képviselő bizatott meg.

A czukoradótörvényjavaslat. Mielőtt a mindkét részen levő parlamentek elé terjesztett czukoradótörvényjavaslat még csak az illető bizottságok kebelében tárgyalás alá vétetett volna, osztrák parlamenti körökben e f o n t o s e l ő t e r j e s z t é s m e g v á l t o z t a t á s á t már is behatóan ventilálják s az osztrák sajtóban is sok oldalról azon vélemény nyilvánittatott, hogy a magyar kormány hozzá fog járulni a törvényjavaslat módositásához, mely az osztrák gyárosok javára a fogyasztó közönség lényeges megterheltetését involválja. E tárgyban a mindkét részen levő miniszteriumok közt érdemleges tárgyalások eddigelé még nem voltak s hiszszük is, — irja a „Bud. Corr.“ — hogy oly módositást, a minőt megbizható értesülések szerint kiváltképen a cseh képviselők követelnek, magyar részről lehetetlen concedálni. Ha a képviselők azt hiszik, hogy a magyar törvényhozás a már megállapitott s nemzetgazdasági-lag és államügyileg ugy sem indokolt négy millió forint kiviteli praemiumokra — tisztán néhány osztrák gyáros javára — még néhány milliót meg fog szavazni, nagy tévedés, mely csak még inkább megnehezitheti a kiegyezés létrejövetelét.

Országgyülés.

— A képviselőház ülése október 13-án. —

I.

Elnök: Jelenti, hogy a tárgyalás során következik: a m i n i s z t e r e l n ö k n e k a k ö z ö s k ö l t s é g e k a r á n y á n a k u j b ó l v a l ó m e g á l l a p i t á s a czéljából kiküldendő orsz. bizottságra vonatkozó h a t á r o z a t i j a v a s l a t á n a k t á r g y a l á s a.

A ház a határozati javaslatot minden ellenvetés nélkül elfogadta s hogy a főrendiház hozzájárulása sürgősen kikérhető legyen, a jegyzőkönyvnek erre vonatkozó passusát hitelesitette.

Következett a napirend: a 25. sorjegyzékben foglalt kérvények és pedig a J a n s z k i ü g y b ő l k i i n d u l v a t ö b b t ö r v é n y h a t ó s á g é s n é p g y ü l é s á l t a l a k é p v i s e l ő h á z h o z i n t é z e t t k é r v é n n y e k t á r g y a l á s a.

Veszter Imre: Hogy a Janszki-féle inczidens a legfelsőbb királyi kézirat által befejeztetett s befejezettnek legyen tekintendő, oly álláspont, melyet szóló is szivesen elfogad. A kérvényi bizottságnak azon nézetét azonban, hogy az emlitett királyi kézirat által már minden aggodalom is eloszlattatott, mely a nemzet szivében a mondott inczidens kapcsán keletkezett — s a tárgyalás alatt álló kérvények tárgyát képezi — egyáltalában nem osztja s nem oszthatja. (Helyeslés balfelől.) Értené, ha a kérvényi bizottság többsége a végre, hogy a kormánynak kényelmes helyzetet teremtsen, azt mondotta volna ki, hogy nem tartja szükségesnek vagy időszerünek, hogy a kormány a tárgyalás alatt álló kérvényekben foglalt aggodalmaknak megorvoslására most azonnal ilyen vagy amolyan intézkedésekre utasittassék, — de nem érti, hogy a midőn minden szónok, a ki felszólalt, beleértve a kormánypárti képviselők is, hangsulyozva kiemeli, hogy igenis van baj elég és a hadsereg viszonyai sok kivánni, sok reperálni valót hagynak hátra s a kérvényi bizottság mégis azt találja, hogy már most nincs semmi aggodalom s a hadseregen már nincsen mit javitani.

Azt hiszi, hogy a kérvényi bizottság ezen enuntiatumának elfogadása nagy hiba volna, mert ha ennek elfogadásával kimondja a magyar képviselőház többsége, hogy itt minden rendben van s Magyarországnak a hadseregre nézve már egyáltalában nincs mit óhajtania s nincs mit követelnie, akkor egyfelől tévedésbe ejti ugy a koronát, mint a döntő katonai köröket, másfelől pedig kormányunknak pro futuris salvus conductust aduánk az iránt, hogy tehát a hadseregre nézve már ne tegyen semmit. (Helyeslés balfelől.) Pártolja az Apponyi gr. határozati javaslatát.

Vadnay Károly: A vitának ilyen előrehaladott állapotában kétszeres kötelességnek tartja a rövid hozzászólást. Kifejezést ad azon meggyőződésének, hogy a Janszki-affaire-ből méltán támadt aggodalmak mai taglalását idejét mult dolognak tartja akkor, midőn a közaggodalmakat a nemzet nagy többségénél már rég elenyészteté a legfelsőbb királyi kézirat, mely nemcsak fejedelmi szó volt, mint egy pár szónok mondá, hanem igen örvendetes fejedelmi tett is, mennyiben a nemzetet egy nagy lidércnyomástól szabaditotta meg. Nem birálat, hanem hála illeti meg az ilyen királyi tettet. Továbbá — folytatá — nem tartom a mai időt arra sem alkalmasnak, hogy a közös seregnél kivánható reformokat most mintegy bizalmatlanul sürgessük, mert ez idő szerint arra van szükség, hogy a hadsereg, phisikai és moralis tekintetben, mentül több erővel, kedvvel, önbizalommal birjon, szemben a jövő eshetőségével.

A mióta a harmadik ülésszak megkezdődött, e rövid idő alatt öt interpellatiót halottunk a bolgár ügyekben, s abban mind az öt megegyezett, hogy az orosz hatalom olyan törekvéseket tanusit s olyan erőszakosságokat követ el a bolgárokon, kiket mi, vitális érdekeinknél fogva, szabad és független nemzetnek ohajtunk, hogy akár elnézi, akár nem türi azt külügyi kormányzatunk, a monarchia nyugalmát aggasztó veszély fenyegeti.

Ez ha, a mi nem vonható kétségbe, igy áll a dolog, vajjon szerencsésen van-e az idő megválasztva arra, hogy e házban egyes elmult, régibb esetekért oly átalánosító vádak hangozzanak ép most a hadseregre, melyek arra kedvetlenitőleg, nyomasztólag hatnak, mert a katonai önbecsérzést sérelmesen érintik. Mert arról a hadseregről, melynek egy jó nagy része utoljára is vérünkből való vér. ugy beszélne, némely társaink, mintha tisztjei, egy hagyományos szellem nyomása alatt, egytől-egyig esküdt ellenségei volnának alkotmányunknak és nemzetünknek.

Természetes és jogszerű, ha egyesek által elkövetett durva sérelmek megtorlását erélylyel követeli a közvélemény, de az már nem méltányos, hogy mig az egyes ügyvéd, lelkész, vagy hivatalnok büneért nem szokták elkárhoztatni az osztályt is, a melyhez tartoznak: addig minden egyes tiszt vétkeért vagy tapintatlanságaért némelyek az egész sereget, vagy legalább a tisztikar hagyományos szellemét helyezik vád alá. Mi egyebet nem érhetünk el ezzel, mint azt, hogy mindig csak távolabb vetjük azt a várvavárt időpontot, melyben az alkotmányos élet fris levegője a hadsereget is minden ízében át fogja hatni.

Én a mai európai viszonyok közt azt óhaj-

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája

(Október 15.)

Diák-reminiscentiák.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Valami nagy igazság van abban, hogy a szaemlékezések annak nyujtanak legtöbbet gönyörből, a ki visszaemlékezik. A mult élve[illegible]jes emlékei, legyenek azok másokra semmi[illegible]dő történetek, oly lázas örömbe ringatnai[illegible]nt a jövendő, melyet a képzelet a multtal e[illegible] a mesék zétben mérhetlen hatványra emel, nczával disziti fel.

Tiz esz[illegible]leje, mikor én diák voltam. Nem voltam[illegible] már gyerek. Akkoriban azt hitték felőle[illegible]hogy sokra viszem, most meg ugy vélekedi[illegible]rólam, hogy nem vittem sokra.

Tudtam[illegible] pedellusnál [illegible]ezt akkor is, mikor a szarvasi leveleket, mik[illegible] nagy sovárogva a pénzesrozott menu-jé[illegible] convictus előre meghatávágygyal. Mer[illegible]yasztottuk veszedelmes étfőn babot es[illegible]n biztos volt, hogy hétkezelés alatt áll[illegible] mint biztos a rendes zése. [illegible]tak rendes késedelmezése.

Hogy tudtuln[illegible] nyitja a „ludmáj[illegible]otectio hatalmát, bizober volt. Mindig[illegible]ofessor. Szelid jó emdunstját. (Tessék[illegible]ettük meg az összes teket.“) [illegible]rteni, hogy a „befőtteg lett. Az öreg[illegible]gy valaki köztünk beágynál a befőttel. [illegible]ön megjelent a kórkitudni, hány üveg[illegible]vil csak azt kellett tünk annyi beteg, h[illegible]g, kikerült közis, druckbetegség helyi[illegible]kot jelentettünk

Egyébként ludm[illegible] örök időre. Zsiga gy[illegible] maradt az öreg emelte neki, kit [illegible] hosszu-nap előtt sunkra, a második [illegible] nagy álmélkodáponált. [illegible]strisben eminentiába

Szerette na[illegible] ludmájat, akár Zsiga a kitünőt. Igy aztán egyforma volt a szolgálat. Sohasem volt okuk panaszra. De annál inkább volt nekünk.

Tettük is. Felháborodott bennünk az igazságérzet, hangosan rezgett a recriminatio. Azonfelfelül Zsigával végig szenvedtettük a purgatoriumot. Ha legalább nem catholikus, elvezzen valamit a mi hitünkből is.

Azonfelül megalakitottuk az öreg ellen a coalitiót. Egye maga a befőttjeit. Nekünk nem kell . . .

. . . Az én történetem a tanév végén kezdődik. Szomoru történet az.

Meg akart az öreg buktatni a német grammaticából.

Az igaz, hogy sohasem cselekszik nagyobb igazságot, de mégis borsódzott a hátam a szünidő kellemeitől, valahogy puhitani kellett a helyzetet.

Erre pedig, ha Zsigára gondolok, nagyon alkalmatos a ludmáj.

A gazdasszonyom volt oly kegyes, kinézett a piaczon egy csudaszép példányt. Hogy megvehesse, össze kellett vesznie a szarvasi zsidó kántorral.

Egészen ragyogóra gömbölyödött ki arcza, mikor eldicsekedett a vásárjával. Ritka példány! Másfél font. Ilyet se pipált a maga tanárja, — mondta nagy győzelmesen.

Bennem is felbuzdult a boldog jövendő képe. Kegyelettel néztem a ludmájat. Nagy sor is az! Mikor egy élettelen jószág a tanári szigor kemény czeruzáján szégyent ejt, corrigál.

Szépen feldecoraltuk. Hogy, mondom, a profán szemek ne rontsák meg kegyeletemet, hogy valami olcsó diáktréfa ne lóditson a Zsiga sorsára.

Vittem. Utközben szorongatott a félelem egy kicsit, mivel a kenés tudománya is valami, csömör ellen doctorok praescribálják, az e fajta kenést meg a tapasztalás unszolja rá az emberre.

De érteni kell ahhoz. Nálunk a falumban csak két asszony tud kenni, az e fajta kenéshez még nagyobb diplomatia kell.

Hogy tegyem, no? „Tanár ur a secundámra való tekintetből jutott eszembe a tiszteletnek eme szerény ajándéka“, vagy: „fogadja kegyesen tőlem e szerény ajándékot, s vegye figyelembe érte, a következő kérelmemet stb.“

Tulságos világos igy is, ugy is. Kerülni kellene itt a kását, mert nagyon-nagyon meleg.

No majd a helyzet szüksége, az majd kiránt.

A kilincsre tettem kezemet.

Belülről jöttek rám.

— Nos amice, mi kell?

Hm, benne vagyok, ra'ta! . . .

— E szerény kis ajándékkal jöttem kedveskedni.

— Mi az?

— Kérem . . . Ludmáj.

— Gazficzkó, értelek! Ismét meg akartok hurczolni! Lódulj, nem kell nekem a májatok, egyéb kell nekem: a káput. Akarom tudni, mi lakik ottan . . .

Szépen elkotródtam. Lecsüngesztett fővel (kicsibe mult, hogy Széll Gyurkával gyött, azt nem mondtam: l e v e t t f ő v e l) bandukoltam haza. Most már előttem volt a rémes jövendő: a táti gerundiumja és a mámi keserü könye, nem tudom én Tóth Kálmánnál: m i a n a g y o b b? . . .

Szembe jött a Zsemlyéjék Jóskája. Jo pajtás az nagyon. Sokszor megfejeli a convictus sovány porczióját.

— Hova olyan busan, hé?

— Haza.

— Honnan?

— A ludmájastól. Nézd! Mily ritka példányt vittem neki — s evvel fellebbentettem a kaska kordináját — s rá se hederit. Megbuktat. Biztos.

— Nem teszi ő azt. Van nekem egy külön methodusom, jobb. Várunk három napig, még fátyol borul a multra, és akkor ujra kezdjük.

— Te! a remény szikrája gyul fel bennem! — szavaltam, akár egy cothurnusos hős.

— Gyulhat is. Szerdán légy nálam!

Erősen benne voltunk a kutya napokban: colloquáltunk. Hiszen, hiszen ment a dolog, csak az a német nyelv nem ment a begyembe sehogy.

Felviradtunk a szerdára. Az első hajnali sugárt loptam meg. Nagy sietve Jóskáéknál voltam.

— Jóska ne aludj, szólj, mit lehetne tenni?

— Semmit. Várj sorára. Hisz még alig pitymallik? Mindenekelőtt van-e pénzed?

— Öt hatos a vagyonom.

— Jó. Épen elég lesz két babára és egy lóra.

Örületes düh környékezett. Hiszen ez csupán bolondot üz velem! . . .

— Ne bolondozz Jóska. Nincs kedvem ahhoz, — feleltem dühösen.

— Látom, nem érted. A májas gyerekeinek veszed ezt, puhitónak. Menjünk.

Valami kicsit lejjebb hagyott a haragom. Mentem vele, bár nem sokat vártam a Jóska talentumától.

Egy boltkirakat előtt megálltunk. (A localpatriotismusom majd azt dictálja: Obetko előtt.) Jóska hamar készen volt a vásárral, szépen kezdett kitanitani:

— Ketten megyünk. Ha a gyerekek az udvaron lesznek, ott mulatgatunk el velük, ha be kell menni, Májas urat bizd rám, te csak a gyerekeknek orczácskáit simogasd. Beszélj velük ugy, mintha legalább is aranyszáju szent János volnál, közbe örvendeztesd meg a kis nebulókat. Vigyázz, ne feledd, hogy még András bácsinak is van egy nagy szava és ez: „tapéntat“.

Ugy volt. A hogy belépünk a kapun, három kis maszatos gyerkőcz ott hempergett a homokban és mi oda mentünk a helyzet puhitására.

Szörnyen alkalmatos volt itt a talaj. Ha van arany-ember, akkor arany-gyerek is van. És bizonyára a tanár és gyermekei arany-gyermekek.

Egyszerre készen voltunk velük. Oly otthonosan nyulkáltak hozzánk piszkos kacsóikkal, mintha éveken át náluk lettünk volna kosztba.

Egy bajunk és pedig nagy bajunk mégis akadt. A tanár nem volt honn. A nagysága sipongott nagy megelégedve, hogy igen sajnálja a szerencsétlenségünket. Csak a nevünket mondjuk meg neki, majd módot ejt szólhatni az érdekeinkért, stb.

— Aranyosan megy, sugta a Jani. Mást is sugott még, azt: fogjam be a számat.

Ő végezte el a többit, hogy miként, kiviláglik a Májas másnapi enuntiatiójából:

— Tudom, hogy kötni való vagy, de még ez évre á t u s z t a t l a k.

És nehogy még valaki el is higyje ezt a históriát, aztán valami tárczát irhasson valamelyik helyi lapban, a „b u k o t t a k r a v a l ó t e k i n t e t e k r ő l“ akár meg is esküszöm, hogy az egész tréfa volt.

Floricza.

A Kumjasszin-család.

[12. Folyt.] (Regény.)

Irta: *Henry Gréville.*

— Az „Aradi Közlöny“ számára forditotta: H. G. —

XIII.

Az első bál.

Deczember első csütörtökén Kumjasszin grófné bált adott. Nem volt ez tulajdonképen olyan mulatság, mit az előkelő világban bálnak neveznek. A zenekar hat kiválasztott zenészből állott, a terem virágokkal csinosan fföl volt diszitve, azonban a butorokon és függönyökön semmi változás sem történt; a nagyobb változások a jövő évre lettek fentartva, mikor Zinát vezetik be a társaságba.

„Lássa, kedves barátnőm,“ szólt a grófné egyik ifjukori ismerőséhez, „ezek a kis estélyek csak olyan gyermekbál-félék. Nehány fiatalemberen kivül csak bizalmas barátaimat hivom meg. Csupán unokahugom férjhez meneteléről van szó. Majd jövő évre másképen lesz ez. Ez alatt Zina hozzászokik a látogatók fogadásához.“

tom, hogy a nemzet és a hadsereg közti kölcsönös bizalom, méltányosság és rokonszenv mentől erősebbé váljék. Ezért szavazok a kérvényi bizottság javaslatára. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Szemnecz Emil nem találja Janszkit anynyira kárhoztatandónak s nem tartja Edelsheim-Gyulay bárót, aki mint magyar földbirtokos semmit a magyarságért nem tett, méltónak arra az ünnepeltetésre, a melyben részesül. De elitélendőnek és szavaiban czélzatosnak tartja azt, aki a szerajevói köszöntőt elmondta, mivel megsérté a nemzetet.

Elnök figyelmezteti szólót, hogy ne gyanusitson olyan főherczeget. aki minden ügyben, amely magyar, hazafiasan megtesz mindent, ami lehetséges, s ugy iskolák fölállitásával, mint gazdasági intézeteivel nagy feladatokat teljesit Magyarország iránt.

Szemnecz Emil hivatkozik a történelemre, mely neki igazat ad. Ezután megtámadja a hadsereg szellemét, mely a magyarságot és a honvédséget egyaránt sérti.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter: T. ház! Bátor voltam ismételve hangsulyozni azt is, hogy én minden egyes t. képviselő urnak, valamint a pártoknak nézetét tisztelem akkor is, ha azokban nem is osztozom; de én a közügy érdekében elkerülhetetlenül szükségesnek tartom, hogy a tanácskozások és viták közben a tárgyilagosság megtartassék. (Helyeslés jobbfelől.)

A szőnyegen levő ügyre vonatkozólag, minthogy a t. ház ezen oldaláról a t. előadó ur és főleg a t. miniszterelnök ur a kérvényi bizottság határozati javaslatát oly alaposan indokolták, hogy ujat mondani már alig volna lehetséges, egyszerüen kijelentem, hogy én a kérvényi bizottság határozai javaslatát elfogadom. Legyen szabad azonban indokolnom, hogy miért nem fogadhatom el sem az egyik, sem a másik ellenzéki árnyalat határozati javaslatát. (Halljuk!)

A mi a mérsékelt ellenzék határozatai javaslatát illeti, az lényegileg elfogadja a kérvényi bizottság határozati javaslatát, de azonkivül bizonyos intézkedések szükségét emeli ki, a hadseregben állitólag mutatkozó alkotmányellenes szellem megszüntetése végett. Ez rövid tartalma a határozati javaslatnak.

Minthogy, meggyőződésem szerint, bármily pályát válasszon is valaki, nagy teljesitse azon törvényszabta kötelességeit, ez által nem szünik meg állampolgár lenni; s minthogy állampolgári kötelesség, tisztelni törvényeinket és alkotmányunkat: én egyáltalában — és főleg most — arra különös törvényhozási intézkedést,hogy a hadseregben tiszteljék törvényeinket és alkotmányunkat, szükségesnek nem látok, mert ez magától értetődik. (Helyeslés jobbfelől. Ellenmondás balfelől.)

Azt is méltóztattak hangsulyozni, hogy a magyar közszellem alkotmányellenes irányban ne befolyásoltassék. Az semmivel sem indokolt állitás, hogy alkotmányellenes befolyás uralkodnék. Később bátor leszek arra is visszatérni, hogy bár sajnos, de előfordul nemcsak nálunk, hanem másuttis, hogy egyesek téveduek, hibát, vagy kihágást követnek el; de ha ez nálunk történik, abból olyféle következtetéseket levonni, hogy alkotmányellenes szellemben befolyásoltatnék a hadsereg, azt hiszem, indokoltan nem lehet.

Azt is méltóztattak mondani, hogy a magyar csapatokban magyar tisztek alkalmaztassanak és ezen követelés jogosultságának bebizonyitására régi törvények is idéztettek. Hisz senki sem vonja kétségbe annak szükségét, hogy a magyar csapatoknál magyar tisztek szolgáljanak, és én arra példát nem tudok, hogy bármely magyar embert, a ki alkalmas volt, visszautasitottak volna; sőt ellenkezőleg nagyon örülnek, ha magyar tiszteket kapnak. (Ellenmondás balfelől.) Tehát erre nézve külön intézkedést tenni nézetem szerint, egyáltalán nem szükséges.

Allittatott, hogy befolyás gyakorlandó arra, hogy a közös hadsereg viszonyainak a törvényhozás által való megbeszélése a sereg ügyeibe való beavatkozásnak ne vétessék. Ez nem jutott, — tudtommal legalább — eszébe senkinek.

Hogyan is vehetné a hadsereg ügyeinek megbeszélését ügyeibe való beavatkozásnak, midőn a szervezete és az egész alap, amelyen áll. a törvényhozástól származik? Erre nézve tehát szintén intézkedésnek szükségét egyáltalában nem látom.

Én megvallom, a magam részéről nagyon szomoru megelégedésnek tartom, amit a ház azon oldalán (A szélsőbalra mutat.) ülő szónokok találnak abban, hogy a nagyrészt saját vérünkből álló hadsereget, mint olyant, minden lehető és lehetetlen alkalommal minél élesebben és méltatlanabbul támadják meg; (Felkiáltások szélsőbalfelől: Nem tette senki! Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) hogy igyekeznek annak tekintélyét aláásni a belföld és külföld előtt egyaránt. (Ellenmondások szélsőbalfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) Megvallom, t. ház, ezt az eljárást nem értem. (Helyeslés jobbfelől.) Ennek, t. ház, nincs párja az egész világon!

Polónyi képviselő ur azt mondá, hogy ő megpróbálta a tengerészetnél és gyalogságnál szolgálni, de kénytelen volt sértett hazafiui érzelmei folytán ott hagyni a szolgálatot. A t. képviselő ur előadását, vagy állitását nem vonom kétségbe, mert ahhoz jogom nincs; de nekem, engedelmet kérek, erős meggyőződésem az, hogy talán inkább azért hagyta ott a katonai pályát, mert érezvén magában azt a hatalmas és semmivel sem fékezhető népszónoklati tehetséget (Hosszantartó általános nagy derültség), erre ott nem talált tért és azért ott hagyta azon pályát, a melyen csattanós beszédekre absolute nincsen szükség, hanem a hol tényeket, önérzetes fegyelmezettséget és hallgató engedelmességet követelnek. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

Én csak azt kérdem — és megvallom már igen sokszor gondolkoztam ezen — mi lehet az azon oldalon ülő (a szélsőbalra mutat) képviselő urak által követett eljárás tulajdonképeni czélja? (Halljuk! Halljuk!) Azt hiszik-e azon képviselő urak, hogy azzal használnak a hazának, vagy elősegitik a más alkalommal elég hangosan követelt nagyszabásu, nagyhatalmi politikát? (Felkiáltások a szélsőbalon: Sohse követeltük!) Engedelmet kérek, csak nem rég hallottuk! Én, t. ház, abban, hogy követelik e politikát és ugyanakkor mindent megtesznek arra, hogy a hadsereg tekintélyét aláássák és hogy azt ketté vagy több kissebb hadseregre akarják felosztani: következetes logicát látni egyáltalán képes nem vagyok. (Zaj a szélsőbalon. Élénk tetszés jobbfelől.)

Egy egységes nagy, hatalmas hadseregnek mindenesetre sokkal nagyobb az ellenállási képessége, mint két-három kisebb hadseregnek. (Ellenmondás a szélsőbaloldalon.) Ez elvitázhatlan tény. (Ugy van! jobbfelől.)

Azt is méltóztatnak követelni, hogy a hadsereg szelleme legyen magyar. Azt hiszem, senki sincs e házban és e házon kivül sem, aki ne kivánná, hogy Magyarország területe, vagy annak magyar ajku lakossága legyen három-négy akkora mint a milyen és hogy az ily alapon szervezett önálló magyar hadseregnél fogva Magyarországnak döntő szava legyen Európában. Ezen kétségkivül minden magyar ember örülne. De ez, fájdalom, nincs igy. Én tehát azt hiszem, hogy nem szabad a fellegekbe kapaszkodnunk, hanem szépen meg kell maradnunk a földön s számolnunk a tényleg fennálló viszonyokkal. (Mozgás a szélsőbalon. Helyeslés jobbfelől.)

Elődeink hazánk védelmét egy Ausztriával egyetemlegesen szervezett közös hadseregre bizták és nagyon bölcsen tették. E hadseregtől kizárólag magyar szellemet követelni azt hiszem nem lehet. Mert ne méltóztassék elfeledni, hogy a magyar nemzet mellett más nemzetiségek is szolgálnak e hadseregben: azt kivánni tehát, hogy abban egyoldalu nemzeti szellem uralkodjék, képtelenség. Én ezzel szemben azt mondom, hogy a hadseregben a kötelességérzetnek kell uralkodnia, mert szerintem a kötelességérzet alapja minden további erénynek. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

De én azt hiszem, t. ház, ha a kötelességérzetre alapitott hadsereg szellemét tekintjük, abban Magyarország elég megnyugvást találhat. A kegyelmes kir. kéziratban szép szavakkal és arany betükkel van megirva, hogy a hadsereg szelleme nem lehet más, mint a legfőbb haduré; minthogy pedig ezen legfőbb hadur egyuttal a koronázott magyar király (Éljenzés jobbfelől) és minthogy koronás királyunk, ki egyuttal ezen közös hadsereg legfőbb hadura, a kötelességérzet legfényesebb, leglelkiismeretesebb és legnemesebb képviselője, (Hosszas élénk éljenzés,) hogyha ezen hadsereg az ő szellemét táplálja, jobbat Magyarország nem kivánhat soha. (Élénk helyeslés és tetszés jobbfelől.)

Thaly és **Polónyi** személyes kérdésben tett felszólalásai után, **Herman** Ottó interpellált a Szegeden kitört cholera ügyében, mulasztással vádolván a nevezett város elöljáróságát, s a reconstructióról is azt állitván, hogy azj árványfészekké tette a várost.

Tisza Kálmán előadta a járvány ellenében tett intézkedéseket s Herman vádjait alaposan utasitá vissza, mire a ház Tisza válaszát tudomásul vette.

Ezzel az ülés véget ért.

II.

A főrendiház d. e. 11 órakor rövid ülést tartott, a melyen a delegatio tagjainak megválasztása iránt hoztak határozatot.

A főrendiház ezután elfogadta a külföldi vasutak közlekedési eszközeinek a lefoglalás alól való mentesitése tárgyában benyujtott. valamint a Fiume és a nyugati kikötők közt fentartandó rendes gőzhajózási összeköttetésről szólóetörvényjavaslatot, minden vita nélkül.

VÁROSI KÖZÜGYEK

Az októberi közgyülés.

(Második nap.)

Arad, október 14.

I.

Száraz, nagyobbára jelentéktelen ügyek vették igénybe a mai közgyülés elején a bizottsági tagokat.

De azért nem szökött meg senki sem. Mindenki tudta és várta, hogy a végén csattan — Müller Károly. Megadó türelemmel hallgatták végig tehát a sok leiratot, adóengedést és árlejtési jelentést, s csak akkor rezzent össze némelyik képviselő, mikor felolvasták a polgármesternek azt a jelentését, mely a már lejárt mandatumu városatyáinkat kiharangozza.

Futó boru lepi el az arczukat, s csak azok maradnak meg változhatlan nyugalmukban, a kik már be vannak véve az uj — virilisták közé.

Egyszerre csak, mintha a közgyülési terem falai tágulnának, távoznának egymástól . . . az oszlopok eltünnek . . . azoknak a nagy embereknek a falon függő képei sem idevalók . . . nini hiszen ott vagyunk a fővárosi váczi-utczai börzepalotában . . . „adom" . . . „veszem" hangzikja beszélők ajkairól . . . ügyek helyett ügyleteket tárgyalnak . . . és a mi mindennél még csodálatosabb, a nagy közbeszóló, Steiner Jakab egy egész beszédet tart.

A városi lovak élelmezésére szükséges zab szállitásáról van szó . . .

Eleinte ugy hangzik, mintha „pro domo" beszélne, de aztán ujra eltünik a börze és Steiner kijelenti, hogy lelkének meggyökerezett meggyőződése, hogy az általa ajánlott módszer, nem neki, hanem a városnak válik javára.

Majd ujra a spekulacziókra kerül a sor és ekkor a saját pártvezére Mülek Lajos kinálja meg avval, hogy vállaljon garantiát az iránt, hogy nem a város huzza a rövidebbet.

Ez sok volt. Ezt ő nem várta. És éppen Mülek! És ekkor feltámadt benne az önérzet, ő le akarta főzni a saját pártja vezérét, és elfogadta a garantiát . . .

Megjegyezzük még, hogy beszéde alatt a közbeszólási tisztet Arkay Kálmán teljesitette, a többiek pedig folytonos derültség közt hallgatták végig Steiner Jakab szüz beszédét.

A közgyülés legutolsó tárgya a Müller Károly inditványa volt. Ideges hangon támadt reá a polgármesterre, a főjegyzőre és az egész tanácsra.

A polgármester higgadt válasza után ujra meg ujra felszólalt. Erőnek erejével azt akarta, hogy a közgyülés rendre utasitsa a város összes hivatalnokait.

Az öreg Barabás Péter kevesebbel is megelégedett volna. Adják vissza annak a két korcsmárosnak azt a husz pengő forintot! Kár ezért a dologért olyan nagy lármát csinálni.

Hiszen annak a két polgárnak igy legjobb lett volna, de mikor a közgyülés azt nem teheti, mert jól mondta meg a főjegyző Müller-nek, hogy a szabályrendelet: szabályrendelet, a kihágás pedig kihágás.

Aztán jött a — nagy szavazás.

Jelen volt összesen huszonkilencz képviselő és ezek közül először senki sem akart felállani a Müller inditványa mellett.

Ez aztán annyira meghatotta, hogy a dorgatoriumból kihagyta a polgármestert és főjegyzőt, mint külön hatóságokat . . .

Szenvedje az egészet a tanács, mint testület.

Ekkor aztán felállott mellette tiz; ellene pedig tizenkilencz.

Es igy Müller Károlyt leszavazták, azon a közgyülésen, melytől oly sokat várt és a mely az első ülés volt a — főispán nélkül.

II.

Jelen voltak az ülésen Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt: Institoris Kálmán főjegyző, Parecz István és Sarlott Domokos tanácsnokok, Urbányi főkapitány, Perger János főügyész, Varjassy Lajos aljegyző, Reicher Károly alügyész, Schuszter Illés, Herz Miksa, Steiner Jakab, Bund Henrik, Prodanovits Döme, Müller Károly, Neumann Dániel, Bing Vilmos, Dániel Lázár, Csiky Károly, Barabás Péter Arkay Kálmán, dr. Schöpkesz Ede, dr. Mülek Lajos, dr. Pollak Gyula, Virágh Lajos, Neumann Ede, dr. Adler Lipót, Wallfisch Armin, dr. Darányi János, Tiszti Lajos, Boros Vida, Barkó Ferencz, Réthy Lipót, Reicher Béla, Inkey Emil. dr. Weisz Sándor.

Salacz polgármester elnök megnyitván a közgyülést, felszólitja Bund Henrik főszámvevőt, hogy a tegnapi ülésen megállapitott költségvetés eredményét terjeszsze elő.

Az előterjesztés constatálja, hogy a bevételek és kiadások között mutatkozó összes hiány 154,530 frtot tesz ki és igy az összes pótlék $48\frac{1}{5}\%$.

Az előterjesztés tudomásul vétele után a polgármester inditványára az ivóviz kérdésében javaslattételre kiküldött bizottságba megválasztattak Parecz István tanácsnok elnöklete alatt: Virágh Lajos, Boros Vida, dr. Schuster Illés, Institoris Kálmán és Rozsnyay Mátyás.

Ezután tudomásul vétetett Arad sz. kir. város alsófoku keresk. iskolai bizottságának jelentése a lefolyt 1885/6-ik iskolai év mozzanatairól. Ugyszintén a tanács jelentése az adófelügyelőség által f. évi augusztushóban elő- és leirt állami adók után esedekes községi adó elő- és leirása iránt, mire az elő- és leirás elrendeltetett.

Az adóügyi osztálynál alkalmazásban levő végrehajtóknak drágasági pótlékot szavazott meg a közgyülés, a párisi segélyző magyar egyletnek pedig 100 frt részvénykölcsönt.

Felolvastatott ezután az arad városi legtöbb adótfizetők névjegyzéke, melyet lapunkban mi is közöltünk.

Ujolag felvétettek a sorjegyzékbe Weiss Mór, Dogaru Görgy és Sonnenfeld Antal.

A polgermester jelenti, hogy a laktanyák átalakitására megszavazott 13000 forintot felvette az aradi takarékpénztártól és érette a kötelezvényt kiállitotta. A felmentvényt megadja a közgyülés.

Ezután a Rajta György által fegyver-utcza 13. sz. a., Megyesy Ödön által S.-határ-utcza 12. 13. sz. a. Hack és Wollák által Erzsébet-utczában, Schönberger Mihály által Gáj-csorda-u, 10 sz., Francz Károly által Kossuth-u. 10. sz. a., Figus Adolf által választó-u. 4. sz. a.. Zsák Anna által Lipót-u. 2. sz. a., Vér Mihályné által sarló-u. 18. sz. a., Lifka Katalin által őz-u. 9. sz. a., Drummer Ferencz altal kapa-u. 48. sz. a.. idősb Kishalmy Ferencz által hárs-u. 2. sz. a, Wiedermann Vilmos radnai-ut 37. sz. a., Eckstein Györgyné által Zsófia-u. 9. sz. a.. Csizmadia György által a Gizella-téren; Haber József által az Adám-utczai 6. sz. a., Vanitsek Ferencz által Polturaszoros-utcza 6. sz. a., Haunold János által fejsze-utcza 9. sz. alatt épitett uj épületeknek a községi adómentességet szavazta meg a közgyülés.

A tiszti ügyész jelentése a Kiss Jánossal negyven hold városi földbérlete iránt, Barkó Ferenczczel a Kossuth-utczai iskolai épület alatt lévő pincze bérlete iránt, Klein Lipóttal a kocsiut kikövezéséhez szükséges 6000 drb köbkő szállitása iránt, Mayer Gavrillával a vasuti indóháztól a korcsmáig terjedő utvonal megkavicsolása iránt, Pichler Jakabbal a kurticsi uthoz szükséges kavics kihordása, Munk H. és fiai czéggel tüzifa szállitása iránt kötött szerződésekre vonatkozólag jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Ugyszintén a vértanu-szobor-bizottság azon jelentése is hogy Zala Györgynek az esedékessé vált részletet kifizette.

Fratricsevits Mária szülésznői oklevele kihirdettetett.

Ezután Parecz gazdasági tanácsnok előterjesztésére a barbus-dülőbeli 40 hold bérbeadása iránt megtartott árverés megsemmisittetett és uj árverés tüzetett ki.

A polgármester javaslatára az aradi kereskedelmi academia szolgája a városi nyugdijintézetbe felvétetett.

Következett ezután a polgármester jelentése a törvényhatósági bizottságból f. év végén kilépő választott törvényhatósági bizottsági tagok helyeinek betöltése iránt teendő intézkedések.

Kilép összesen 40 képviselő és pedig az első kerületből: Grünwald Ferencz, Reicher Ferencz, Jánosy Dömjén, Varjassy József, Schöpkesz Ede, Chorin Ferencz, Inkei Emil, Tenner Pál, id. Betteleihem V. — A második kerületből: Nikolics Döme, Lukácsy Miklós, Péterffy Antal, Heeger Ernő, Sarlott Domokos, Kneffel Károly, Boros Vida, Vally Mátyás, Györgyössy Rudolf. — A harmadik kerületből: Réthy Lipót, id. Malláy István, Mülek Lajos, Jiraszek Lajos, Varjassy Lajos, Hofbauer Lajos, Molnár György, Steiner Jakab, Vagács Mihálz, Hets János. — Végül a negyedik kerületből: Kristyóry Zsigmond, Kugler József, Barabás Péter, Steiner Károly, Kövér Gábor, Fikker József, Záray Ödön, Herrl Ignácz, Mittelmann Bódog, Dániel László, Czigler Gyula és Herrl Imre bizottsági tagok.

A választás ideje 1886. november 22-ére lett kitüzve.

A választási helyek és elnökök a következőkép lettek kijelölve:

Az első kerület választási helye a régi városháza egyik terme; elnök Rozsnyai Mátyás, alelnök Bing Vilmos.

A második kerület a templom-utczai fiuiskola egyik termében választ. Elnöke Szontagh Gyula, alelnöke ifj. Kristyóry János.

A III. kerület választása a Batthyány-utczai leányiskola egyik termében fog lefolyni; elnök Varjassy Józse, alelnök Remetey Fülöp Károly.

A negyedik kerület választási helye a Kossuth-utczai fiuiskola egyik terme; elnök Tarjányi Vilmos, alelnök Nikolits Péter.

Elfogadtatott egyuttal a polgármester azon javaslata is, hogy azon kerületekben, hol a 9 rendes helyon kivül halálozás vagy lemondás folytán még egy vagy két hely megürült, e helyekre a megválasztottak közül legkevesebb szavazatot nyert képviselők jelöltessenek ki.

Parecz tanácsnok ezután előadja, hogy a templom- és Kazinczy-utczai iskolai épületre tervezett villámhárító készitését 737 frt 57 kron Tessényi Zsigmond vállalta el; a közgyülés ez összeget a tanügyi alap terhére rójja.

A szegények házába szükséges kenyérszállitást pedig ezentul Ternai Ernő végzi el.

Hosszabb vitát idézett elő a gazdasági szék jelentése a városi lovak élelmezésére szükséges zab szállitásáról.

A gazdasági szék Hay Jakab és fia czéget hozza ajánlatba, mint a melytől a szükséges mennyiség egyszerre köbméterenként 5 frt 30 krért megvehető.

Steiner Jakab hosszabb indokolás után azt inditványozza, hogy a város szüntesse meg a házi kezelést és időnkint vegye a zabot.

Salacz polgármester és Parecz tanácsnok azon aggályukat fejezik ki, hogy a zab nagyon könnyen megdrágulhat s igy a városnak vesztesége lenne.

Szólottak még a kérdéshez Neumann Dániel, Steiner Jakab több izben, és Dr. Mülek Lajos, ki azt kérdi Steinertől, vajjon elvállalja-e az iránt a felelősséget, hogy a város nem fog veszíteni.

Steiner kijelenti, hogy csak azon feltétel alatt vállalja el a felelősséget, ha minden vételhez szakértőül meghivatik.

Ily értelemben határozott a közgyülés is.

Ezután az inditványokra került a sor.

Tabajdi főispán képének megszerzését a forma követelményéhez képest ujolag elhatározta a közgyülés.

Elfogadtatott Institoris Kálmán főjegyzőnek azon inditványa is, hogy a törvényhatóság irjon fel a földmüvelési miniszterhez, hogy a lippai főerdészeti hivatalt Aradra helyezze át.

Felolvastatott ezután Müller Károlynak már lapunk tegnapi számában ismertetett azon inditványa, hogy a közgyülés utasitsa a polgármestert és főjegyzőt, miszerint a közgyülési határozatok felterjesztésében többé mulasztás ne történjék, továbbá figyelmeztesse a tanácsot, hogy a hozzá fellebbezett ügyekben nagyobb megfontolással hozzon itéletet.

Salacz polgármester kifogásolja az inditvány további részét. A tanács helyesen és meggyőződéséhez képest járt el, mert az akkor még érvényben volt szabályrendelet szerint itélt.

Müller hosszabb indokolással vitatja az ellenkezőt. Szerinte a megbirságoltak nem tudhatták, hogy a szabályrendelet még nem lett felterjesztve.

Salacz polgármester: De tudhatták, mert nem lett kihirdetve, és nyomtatásban kifüggesztve! (Helyeslés)

Barabás azt inditványozza, hogy a birságot adják vissza s hogy az ily birságolásnál a lehető legenyhébben járjanak el. Különben elfogadja Müller inditványát.

Institoris Kálmán megjegyzi, hogy a felterjesztett határozatot a miniszter ugyis visszaküldötte volna, mert hisz egy egész uj szabályrendelet alkotására hivta fel a törvényhatóságot.

Müller Károly szerint ez esetben is be kellett volna jelenteni a visszatartást a közgyülésnek.

A polgármester szavazásra tüzvén ki a kérdést, Müller Károly inditványa 19 szóval 10 ellen elvettetett.

Salacz polgármester a közgyülést berekesztvén, a jegyzőkönyv hitelesitésére Prodanovits Döme, dr. Schöpkesz Ede, Neumann Dániel és Inkei Emil bizottsági tagokat küldi ki.

TANÜGY.

A tanügyi bizottság ülése.

— Október 14.

Arad város iskolaszéke által alakitott tanügyi bizottság ma délelött tartott üléséről, adjuk a következő tudósitást:

Simay István elnök a megjelent tagok szivélyes üdvözlése után, 9 órakor a városház kis termében megnyitván az ülést, előadja, miszerint annak egybehivását a tagok előtt is ismert akadályok miatt nem eszközölhette. Az okok megszüntével azonban szükségesnek találta a bizottság egybehivását s a napirendre mindenekelőtt kitüzi az iskolaszék által elfogadott s az egyes tantestületeknek tanulmányozás czéljából kiadott tantervre nézve beérkezett jelentéseket, a melynek miként leendő tárgyalására nézve véleményt kér.

A tanügyi bizottság elfogadja elnök ama[illegible] propositióját, miszerint a befolyt jelentése[illegible]ött igazgatóktól aláirott szükebb körü bizottsá[illegible] beteradassék ki oly értelemben, miszerint [illegible] szükség munkálatát f. é. deczember elejé[illegible]ssa. jeszsze s tanáczkozmányára az esetl[illegible]ában beérgessé váló szaktanitókat is meghivhi házi mun-[illegible]

A testibünietés tárgy[illegible]kezett, valamint a növendékek nap[illegible] karendjének megállapitása tárgyá[illegible] jelentések a templom-utczai községi elemi fiuiskola tanitótestületének az évi iskolai értesitők tárgyában beadott inditványával egyetemben egy az egyes testületek megbizottjaiból alakitandó bizottságnak azon utasitással adattak ki: miszerint a fönebbi jelentéseket letárgyalván. indokolt jelentést terjeszszen be.

Egyébb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Külföld.

Kaulbars tapasztalatai. A Havas-ügynökség várnai értesülései szerint Kaulbars tábornok utazása közben arra a meggyőződésre jutott, hogy a vidéki lakosság nagy része nem akarja a [illegible]akadást Oroszországgal s azon ohajtól v[illegible] eltelve, hogy a bolgár kormány az [illegible]osz czár tanácsait kövesse(?)

Az események, mel[illegible]k vasárnap Sophiában történtek, a bolgár [illegible]inisztérium, a pétervári kormány és Kaulbars között élénk sürgönyváltás tárgy[illegible]t képezték. Lehetséges, hogy Kaulbars tábornok parancsot kap, hogy szakitsa me[illegible] utazását s Odessán át térjen vissza Pétervár[illegible] Ha ez meg

---

Azt azonban nem akadályozhatta meg a grófné, hogy társas estélyeire a pétervári legjobb családokból való nehány fiatalember is el ne jöjjön. Volt ezek közt egy fiatal kozáktiszt is, alig huszonnégy éves, igen csinos ifju. Vidám társalgó, egyaránt kedvelt elöljárói és bajtársai előtt.

„Kár, hogy nincs czime", szólt a grófné barátnőjéhez, mig a párok a keringőben forogtak; — „igaz, hogy régi moszkvai nemesi családból származik, de hiába, a czim mindig bizonyos fényt kölcsönöz a fiatalembernek, de kivált a nőnek. Nagy kár, más hibát nem igen találnék rajta."

„És ön engedi e czimtelen fiatalembert Zinával tánczolni?" kérdé a barátnő könnyed gunynyal.

„Zina mindenkivel tánczolhat; ez az egyetlen mód, fiatal leányokat arra megtanitani, hogy állásukat soha szem elől ne téveszszék. Azonfölül e fiatal embernek kitünő modora van."

„Igazán?"

„Oh igen! . . . a Kaukazusban kitüntette magát, Szent-György-keresztje van. Nagyon meg vannak vele elégedve."

„Ugylátszik, mintha szemet vetettél volna reá," gondolta magában a barátnő.

Csalódott. A grófné nem szemelt ki senkit; azonban válogatott imádókat akart leánya körül csoportositani. Mindnyájának természetesen nem lehetett czime, nehány kevésbé előkelőt is a gyüjteménybe kellett venni. Egyébként Marizkij előbb-utóbb nagy vagyont fog örökölni és jelenléte az előkelő fiatalemberek társaságának nem válik szégyenére.

„Nos, Lissza," kérdé Zina unokanővérétől tánczszünet közben, „jól mulatsz?"

Vasszilissza egy határozottan igenlő fejmozdulattal válaszolt. E napon boldog volt, örült uj ruhájának. Elfeledte függő állását, szegénységét, a reá váró sorsot. Ma királynő volt.

„Nagyon boldog vagyok," folytatá Zina. „Kár, hogy mama nem akar nekem hosszu ruhát csináltatni, habár magasabb vagyok, mint te. Különben, csak egy kis türelem, majd én is sorra kerülök."

A zenekar keringőt kezdett játszani. . . . Marizkij közeledett a két fiatal leányhoz; kis ideig habozott . . . Zinával már tánczolt . . . Vasszilissza előtt hajtotta meg tehát magát és dereka körül füzvén karját, tánczra vitte. Oly fehér és könnyü volt, mint a hattyu-pehely.

Zina utána nézett a szép párnak.

„Milyen tetszetős külsejü!" mondá magában; „mennyi előkelőség és báj, s e mellett mégis mily komoly! Ilyen férfi tetszenék nekem. De hát a mama czimet akar!"

Az ünnepély után való nap nem mindig ünnepnap. Ezt a két fiatal leánynak csakhamar tapasztalni kellett. Pénteken reggeli tiz órakor magához hivatta őket a grófné, hogy a társadalmi bölcseség alapelveit beléjük csepegtesse.

„Üljetek le." szólt hozzájuk.

A fiatal leányok engedelmeskedtek és feszesen ültek székeiken.

„A mi tegnapi magatok viseletét illeti, mindketten kifogás alá estek. Te, Zina, nagyon szeles voltál. A tánczszünetek alatt nem szabad folyton a fiatal emberekkel mulatnod; elég, ha megkérdezed tőlük, hogy a következő négyesre foglalkoztak-e már. És te hugom, hogy gondolhatod azt, hogy egy komoly ember élettársául válasszon, ha folyton nevetsz és tréfálsz? Ne feledd gyermekem, hogy nincs vagyonod és hogy az élet reád nézve nem lesz gondtalan, igyekezzél a neked megengedett mulatsággal egy fiatal leány komolyságát és nyugodt méltóságát összeegyeztetni."

Ily hangon a grófné még hosszu ideig beszélt. Mikor befejezte. a két unokanővér kezet csókolt, meghajtotta magát és mentek szobájukba.

(Folyt. köv.)

nem történnék, a tábornok Burgasba vagy Ruszcsukba fog utazni.

Kaulbars szállása előtt ma ujabban semmiféle ellenséges tüntetés sem történt. A tábornok a nap folyamán környékbeli földmimisesnépből álló több küldöttséget fogadott, kik eljövének, hogy a tábornokot üdvözöljék s elmondják neki, hogy ők az Oroszországgal való megegyezést ohajtják.

A hangulat Bulgária iránt. A „Temps“ szerint Angolország jegyzéket intézett a hatalmakhoz oly javaslattal, hogy Bulgária erkölcsi támogatásban részesittessék, hogy függetlenségét megóvhassa. Bulgária irányában nagyon kedvező hangon irt czikkben ugyane lap oda nyilatkozik, hogy az orosz occupatio nemcsak politikai erkölcstelenség volna, hanem kiszámithatatlan következményekkel is járhatna.

Legujabb posta.

— Török politikai körök Kaulbarsról. Kaulbars tábornok tevékenysége Bulgáriában a török körökben igen kellemetlen benyomást tett. Kormánykörökben ugyan nem osztoznak abban a pessimisticus nézetben, hogy a tábornok utazása czélja az orosz occupatio előkészítése, de nem hunynak szemet azon veszély előtt sem, hogy az orosz politika Kaulbars tábornok által nagyon befolyásoltatnék. A porta nem szándékozik azon jegyzékekre reflectálni, melyek által e bolgár kormány az európai cabinetek figyelmét Kaulbars tábornok tevékenységére akarja irányozni és megvárja, hogy a többi hatalom minő állást foglal, annál inkább, miután a bolgár kormány tevékenységét különösen pedig a választások kiirását Keletrumeliában is elitélik.

— A meghiusult küldetés. Kaulbars tábornok a következőket mondta a „Matin“ levelezőjének: „A sajtó elferditi az én küldetésemet. Nekem nem szándékom Bulgáriát fölázitani. A császár csupán békés eszközökkel akarta tudtul adni, a mit az ország jólétére nézve szükségesnek tart. Mondhatják, hogy én átlépem a diplomatiai szabályokat, de én nem tehetek másként, ha a néppel az igazságot akarom közölni. Feladatomat minden akadály daczára teljesiteni fogom.“ A „Journal des Débats“-nak Londonból ezzel szemben azt jelentik, hogy Pétervártt Kaulbars tábornok küldetését meghiusultnak tekintik; helyettesitését egy ügynök által nem tartják lehetetlennek. Oroszország nem óhajtja az occupatiot, nehogy Ausztria-Magyarország féltékenységét fölébreszsze. Ha mindezáltal lehetetlen volna az occupatio elkerülése, ezt Ausztria-Magyarországgal és Nemetországgal megegyezés előzné meg. Különben a regenység, miként Sándor fejedelem meghódolt, előbb vagy utóbb meg fog hódolni.

TÁVIRAT.

— A Janszki-ügy és Kaulbars a képviselőházban. —

Budapest, október 14. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) A képviselőházban ma volt a Janszki-ügyben a szavazás. A ház a kérvényi bizottság határozati javaslatát 86 szótöbbséggel elfogadta.

Ülés végén Helfy sürgette a miniszterelnököt, hogy a Kaulbars ügyében beadott interpellatiójára adja meg a választ.

Tisza miniszterelnök kijelenté, hogy annak idején a házszabályok értelmében válaszolni fog, most azonban nem adhatja meg a választ.

NAPTAR.

Október 15. Péntek. Róm. cath. napt. Teréz. — Prot. naptár. Hedv. Terka. — Görög-orosz naptár (október 3.) Dénes. — Nap kél 6 óra 19 percz. Nyugszik 5 óra 11 percz.

Okt. 15. Aradmegye közigazgatási bizottsági ülése d. e. 9 órakor.

Október 25. Aradmegye törvényhatósági közgyülése délelőtt 9 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Kolerin-esetek Aradon. Tegnap a reggeli órákban, mint az orvosi hivatal jelentése velünk közli, a megyei közkórházban három egyén erin tünetei között megbetegedett. Kettő régebben fekszik a kórházban, a harmadik pedig mint hetes állott oda szolgálatba. Ezen betegeket, nehogy a kórházban choleragóczok keletkezzék, megfigyelés és orvoslás végett városmajorbeli járványkórházba szállitottak. Egyuttal megemlitjük, hogy a polgármesterünk felmerült betegedési eseteket a belügyminiszternek tegnap délután táviratilag bejelentette.

— Ápolókat, ápolónőket keres a járványorvosi hivatal a városmajorbeli járványkórházban a betegápolást teljesitenék. Az ajánlkozottak forduljanak a városi orvosi hivatalhoz.

— A Kölcsey-egyesület választmánya tegnap este tartott ülésén fölvette a vasárnap tartandó közgyülés tárgysorozatába az elnök, alelnök s egy egy választmányi tag megválasztatását, a hajdi özvegyéhez küldendő részvétirat indiványát, s miután az uj tagokul ajánlatba hozott Valkovszky Antal és ifj. Issetz István az egylet tagjai közé fölvétetta vasárnapi közgyülésnek délelőtt 10 órakor kezdő kitüzésével az ülés véget ért. Megjegyzik, hogy az elnöki tisztre Fábián Pál törvényszéki elnököt, az alelnökségre Ancsó Benedeket, s az esetleg igy megüresedésbe jövendő választmányi tagságra Varjassy Arpád kir. tanfelügyelőt ohajtja az egylet megválasztani.

— Pompás őszi eső hullott tegnap kora délutántól egészen éjfélutánig Aradon. Gazdák aranyesőnek mondták, mi pedig a hivatalos ősz megérkezését látjuk benne jelezve. A légmérsék enyhe.

— A szinügyi bizottság ma. október hó 15-én, délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében Salacz polgármester elnöklete alatt ülést tart.

— Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága ma délután 4 órakor ülést tart.

— A szellőztetés az iskolákban. Lapunkban már régebben közöltük a szülők azon jogos panaszát, hogy a községi iskolákban kevés gond fordittatik a gyermekek egészségére, mert az iskola szellőztetése alkalmával a helyett, hogy a gyermekek kibocsáttatnának, a kinyitott ajtó és ablakok közt erősen érezhető légvonatban kénytelenek ülni, a minek folytán a gyengébb alkatu és érzékenyebb természetü gyermekek örökös rheumaticus bántalmaknak vannak kitéve. Már akkor is megjegyeztük, hogy a szobák szellőztetése óra közben anélkül is eszközölhető, hogy szükség volna a gyermekeket a bizonyos betegségnek kitenni, azonban ujabb értesitések szerint ez az állapot a régi szokásban maradt, minek folytán felhivjuk rá az iskolafelügyelőség figyelmét.

— Természettani előadások. A Kölcsey-egyesület felkérése folytán Antolik Károly tanár a Lyceum physicai tantermében október 22-től kezdve 5—6 héten keresztül minden pénteken esti 5 órakor természettani előadást tart. A cyclus a villamosság jelenkori állását fogja feltüntetni, azért a tanulni szerető müvelt családoknak különös figyelmébe ajánljuk az előadások látogatását. Belépti jegyek egyleti tagok- s ezek családjainak ez egész cyclusra 2 frtért, nem tagoknak 4 frtért válthatók. Az előadások sorrendje a következő: I. A természetes és a mesterséges delejek. A delejes vonzás, taszitás és a delejtü. A delejek egymásra való hatása. A lágyvas és az acél delejes sajátságai. Honnan származik a delejesség? A delejesség ébresztése a lágyvasban. A patkó alaku delejek. Földünk delejessége. 12 kisérlettel. II. A dörzsvillanyosság keletkezése. A dörzsvillanyosság vonzó és taszitó ereje. A jó és a rossz villanyvezetők. A villanyosság csak a testek felületén mutatkozik. A villanyosság ébresztése inditás által. A villanyszikra különféle hatásai. A villanygyüjtők és a szikra rajzoló hatása. A légköri villanyosság és a villámháritó, 14 kisérlettel. III. A galvanfolyamok története és Volta kisérletei. A Dániel, Bunsen és Leclanches-féle villamoselemek. A Volta-villam feszültségi fémsora. A villamfolyam vegyi hatásai és a Voltaméró. Az accumulatorok. A galvanoplastika. A villamfolyam hőhatásai. A villamfolyam ellenállásának okai. A villamfolyam delejes hatásai. A villanyosság sebessége, 14 kisérettel. IV. A villanyos mozgatók. A villanyos telegraph. A villamfolyamok inditása. A villamfolyam élettani hatásai. A Geisler-féle csövek. 12 kisérlettel. V. A telephon és a photophon. A transatlanti kábelek. A villany-delejek és dynamogépek. A dynamogép jövője. A villanyos világitás. Jablochkoff gyertyája. Az Edison-féle lámpa, 10 kisérlettel.

— Meghivás. A „Kölcsey-egyesület“ vasárnap f. hó 7-én d. e. 10 órakor a városháza emeleti kistermében rendkivüli közgyülést tart, melyre az egyesület rendes tagjai ezennel tisztelettel meghivatnak, azzal a megjegyzéssel, hogy a közgyülés ismételve lévén összehiva, a jelenlevők minden körülmény között határozni fognak. Tárgy: 1. Elnök és alelnök-, esetleg egy választmányi tag választása. 2. Esetleges inditványok.

— Elkobzott nyulak. Szablon Arkádia battonyai lakos tegnap az aradi piaczon 5 db szagos nyulat árult. A rendőrség elkobozta.

— Cholera Nagylakon. Mint lapunknak irják, Nagylakon is föllépett már az ázsiai cholera. Eddig hárman betegedtek meg, s közülük Bollo ügyvéd el is hunyt a járványban, melynek továbbterjedése ellen különben a szükséges óvintézkedéseket azonnal megtették.

— Belehalt a sérülésbe. A lapunk tegnapi számában emlitett napszámosnő, kit a kincstári épitkezésnél egy rá hullott gerendadarab vállán és homlokán sulyosan megsértett, meghalt. — Ez az áldozat annál szigorubban követeli már most az épitkezéseknél gyakran előforduló vigyázatlanságok megtorlását.

— Eljegyzés. Nemes Henrik aradi születésü bethleni vasutállomási főnök e napokban jegyezte el Budapesten Kann Gizella urhölgyet, Kann Kipót budapesti gyáros kedves leányát. Számos ismerősei állandó boldogságot kivánnak a frigyhez.

— Farkasok garázdálkodása. Szeghalmról irják: Egy békési juhász a mult héten a karczagi vásárról 80 db birkát hajtott hazafelé. Mire a szeghalmi határba ért, egészen rá esteledett. Betért egy tanyára helyet keresni, s mire 10 percz multva visszatért, egy farkas-család nyáját szétlyelyel hányta és mintegy 60 darabot abból megölt. — A szegény pásztor ember — kinek az a 80 db birka csaknem egész vagyonát képezte, — sirva panaszolta el szerencsétlenségét.

— A kereskedő ifjak társulata körében az őszi évad beálltával élénk mozgalom uralkodik. A társulat helyiségeinek teljes berendezése a napokban befejeztetett és a társulatnak minden tekintetben diszére válik. Az ünnepélyes megnyitás legközelebb fog végbemenni. Az önképzés és társulati szellem fejlesztésére számos javaslat fogadtatott el, igy a fővárosi egyletben hetenkint megtartatni szokott vitatkozó estélyek, továbbá a szórakoztatásra szánt társasestélyek rendezése kétségkivül üdvös mozgalmat fog kelteni a közel 300 tag körében. Ez estélyek élénkitésére egy dalkör van alakulóban. Jövő hóban a szélesebb körre tervezett felolvasások is meg fognak kezdetni és máris szamos helyi és vidéki kitünőség igérte meg közreműködését. Ez alkalommal fölemlitendő, hogy a társulatnak a helyb. kersk. ifjak betegsegélyző-egyletével való egybeolvadása már teljesen elő van készitve és valószinüleg még ez év folyamán kivitelt fog nyerni, ami az ügyre nézve kétségkivül a legüdvösebb hatással lesz.

— Tolvaj feleség. Urs Juon kurticsi lakos nem a leggyengédebb viszonyban élvén kedves életepárjával, egyszer csak arra a szomoru valóra ébredt föl szép álmaiból, hogy felesége ott hagyta, magával vivén utravalóul férjem uram 470 frtnyi pénzét is. Urs már tudja, hol van a tolvaj feleség, de neki csak a pénz kell, s csupán ennek megkeritésére panasszal járult a biróséghoz.

— Ahol nincs szükség éjeli őrre. Egy csendőrjáratnak valami dolga lévén egy éjjel Ocsisor községben, meglepetve tapasztalta, hogy az éjjeli őrnek sehol semmi nyoma. Az őrjárat kötelességszerüen figyelmeztette a község biráját Domitru Sándort e rendellenességre, de a községbiró nagy phlegmával azzal vágta vissza a leczkét, hogy a községnek nics szüksége őrre, azért el is bocsátotta szabadságra. A csendőrség, mely éppen nyomozáson volt e helyen, persze nem volt egy véleményben a biróval, s azért hivatalos mulasztásért a szolgabiróságnál följelentette.

— Saját fiát késelte meg. Nadaban Simeon csicséri lakos valami fölött összeszólalkozván fiával, Gligorral, ezt ugy megkéselte, hogy a fiu sulyos sérüléseket kapott. Es mivel az önbiráskodás e neme még egy apának sincs megengedve, most a radnai járásbiróság előtt van az ügy folyamatban.

— Kutya-baj. Heni Károly boros-jenői lakos a mult hét egyik estéjén háza előtt állván, kutyája az arra menő Inga Petrut kutya módra megugatta; s mivel ez Ingának nem tetszett, mit tehetett volna egyebet, mint hogy botjával a kutya oldalára ráhuzott, mire ez sántitva, orditva szaladt be az udvarba. A gazdának nem tetszett a dolog, s Ingára tán kissé erősebb hangon rá szólt, miért ismét ez bosszankodott fel, s hevében Henit is végig mérte, mikor pedig az utóbbi annak botját kezéből kicsavarta, kikapott a keritésből egy karót, s azzal Henit ugy eldöngette, hogy sulyos testi sérüléseket szenvedett. A kutya-baj most a járásbiróság előtt találja folytatását.

— Méhet loptak. Suba Vaszilie és Popa Juon föltették magukban, hogy Mikucz György Almás melletti kiszindiai tanyájáról méhet lopnak. Ezt szépen meg csinálták, azonban a turpisság kisült, a lopás rájuk bébizonyult, s most elfogva elmélkednek a felett, hogy a méhek is csipik ama tolvajokat.

— Utonálló rendőr. Mult hó 30-án bizonyos Bartos Nikodin nevü keresdi fuvaros jött Buttyin felől, s midőn Almás és Kakaró közé ért volna, egy vele szemben jövő kocsiról nyolcz ember leugrott, a fuvarost agyba-főbe kezdték verni, majd mikor ez életét megmentendő futásnak eredt, egy kendőbe kötött tiz forintnyi pénzét, továbbá 5 liter pálinkát, kenyeret, és sót kocsijáról elemeltek, s aztán annak tudatában, hogy dolgaikat jól végezték, tovább mentek. Azonban Bartos a nyert ütlegekkel éppen nem volt megelégedve, azért bejelentette az esetet a jószáshelyi csendőrségnek, mely a rögtön meginditott nyomozás alapján kideritette, hogy a tettesek egyike Surtye Illie pleknezai rendőr volt, mig a többiek katonaujonczok voltak. A rendőr a hatóság börtönében ül, az ujonczok pedig följelentettek a katonai hatóságnál.

— Talált tehén. Szabadhelyen egy tehenet találtak bitangságban, mely ha tulajdonosa mihamarabb nem jelentkezik, el fog árvereztetni.

— Békésmegyei hirek. Rendkivüli közgyülést tart Békésmegye törvényhatósága folyó októberhó 18-án. — Szarvason az országos vásár folyó hó 16., 17. és 18-án tartatik meg. — Orosházán az ev. egyház templomának száz éves jubileuma alkalmára, mely okt. 31-én fog megtartatni, nagyban folynak az előkészületek.

Hazánk és a főváros.

— Az öngyilkos képviselő. Imre Aurél országgyülési kepviselő öngyilkosságára vonatkozólag még a következőket irhatjuk: Imre Aurél országgyülési képviselő f. hó 9-én szombaton a délutáni órákban érkezett nejével Eperjesre, Nagy-Sárosról, a hol több nap óta tartózkodott. Azon ürügy alatt, hogy a f. hó 11 én tartott megyei törvényhatósági közgyülésen részt vehessen, nejét nem kisérte vissza Nagy-Sárosra, hanem a Berger-féle „fekete sas“ szállóban fogadott magának lakást. Vasárnap, folyó hó 10-én délután a szálló embereinek feltünt, hogy Imre Aurel fogadott szobáját el nem hagyta, s midőn a szállótulajdonos a szobát felnyittatta, Imrét az ágyban fekve élettelenül találták. Az azonnal előhivott városi kapitány és városi orvos megvizsgálván a holttestet, azt találták, hogy Imre Aurél öngyilkosságnak esett áldozatul. Erre mutatott nemcsak az illetőnél talált forgópisztoly, de az asztalon hagyott két levél is, melyek egyike családjához, másika pedig a szálló tulajdonosához volt intézve, s a leközelebbi teendők teljesitése iránti kérelmét az öngyilkosnak foglalta magában. A lövés a jobb halántékba történt, s mint a megejtett bonczolás kideritette, a halál azonnal bekövetkezett. Az öngyilkosság a korán reggeli órákban történhetett. A lövést senki sem hallotta.

— A Herbert-Christen-ügy. Borostyáni Nándor és Hentaller Lajos, kik Herbert János megbizásából tudvalevőleg megjelentek Christen hadnagy volt segédeinél, fölvilágositásokat kérni az általuk telükre vonatkozólag tett kifejezéseket illetőleg, délután arról lettek értesitve, hogy Herbert János urnak a lapunkban is megjelent nyilatkozata következtében Krivosics főhadnagy és Spurny hadnagy haladéktalanul leutaztak Pécsre, hová Herbert is visszatért.

— Vagyonszerző főur. Batthyány József gróf, aki négy év alatt tizezer holdat vásárolt össze a Csallóközben, legujabban a Baltazziak magyari (Pozsonym.) uradalmát vásárolta meg 800.000 frton. A nagy uradalmat vasárnap vette át Molecz Dani, a gróf ügyvédje. Batthyány gróf, — mint a „Pozsonyv. Lapok“ irja — e vásár által Pozsonymegye első öt virilistája közé jut, ha ugyan élni akar e jogával, mert a szomszédos mosonyi uradalmai mellett Torontálban, Vasban, Hevesben, Pest- és Biharmegyében is van egy-egy nagyobb uradalma, sőt Budapesten is lehetne virilista.

— Rövid hirek. Sajátságos betegség. Az ohati pusztán (Hajdu-megye) sajátságos ragályos betegség uralkodik. A lábak, illetőleg bokák megdagadnak, elannyira, hogy a beteg nem képes járni. A betegség tehát hasonló ahhoz a nyak- és nyakszirtdaganathoz, mely a stájer határon és a Dunántul városaiban szokott fellépni és melynek ottani népies nyelven „Mumms“ a neve. — Kaposvártt az értelmiség értekezletet tartott Tallián Béla főispán ünnepélyes fogadása ügyében s kimondták, hogy nagyszámu küldöttség utazik külön vonaton Dombóvárig a főispán elé. — A szász nemzeti egyetem kegyeletes határozatot hozott: lemondott ama 800 frtos előlegről, melyet néhai Brennerberg Mór főispánnak adott s melyet az örökösök visszafizetni tartoztak volna. — Tibold-Daróczon Horváth János csendőr-őrsvezető, kinek magaviseletéről csak a legjobbat mondhatták, agyonlőtte magát, alkalmasint mert az esett meg rajta, hogy a megelőző napon nagyon is vig hangulatban elhagyogatta fegyverét és többi fölszerelvényét.

A nagy világ.

— A német trónörökösné névjegyei. A német trónörökös neje nehány nap előtt száz darab névjegyet készittetett tudvari szállitójánál A mint az udvarhoz vitték a névjegyeket, ott. megolvasták és azt találták; hogy a száz névjegyből kettő hiányzik. Az udvari hivatal levelet intézett a szállitó czég főnökéhez, hogy két darab névjegy hiányzik, vagy kevesebbet készitettek, vagy valahova eltévedt a két darab névjegy. A legszigorubb vizsgálatot rendelték el. A trónörökösné titkári hivatala által a czég főnökéhez intézett levél egyik szakasza igy szól: „A vizsgálat eredményéről azonnal tegyen jelentést hozzánk. Ő Fensége névjegyei nagy értékü papirok, melyek által, ha velük visszaélnek, rendkivüli károkat okozhatnak.“

— Az őrült bajor király. Otto király hogylétéről a hivatalos rendőrségi közlöny a következő jelentést teszi közzé: A király elmeháborodottságban (paranoia) szenved s hallucinatiói és képzeletei által a reális élettől annyira elvonatik, hogy kevésbé beavatottak azt hihetnék, hogy a király és a külvilág között minden szellemi összeköttetés megszünt. Csak időnként mutatkoznak a rendes ész némi tünetei, melyek izgatottsággal és tébolyodottsággal váltakoznak. Oly időszakok, hogy a beteg időnként visszanyerné eszét, felismerné magas állását, maga valami iránt rendelkeznék, vagy egyátalán cselekvést mutatna, nem észlelhetők. — Testi egészsége mindazáltal kifogástalan, szervei rendesen működnek. A megállapitott kórisme (prognosis) szerint felgyógyulásról szó sem lehet. A király életidejére a kór nincs befolyással, miután az elmebetegség ezen neme befolyásában a test szervezetet nem támadja meg.

— Adj a czári családnak szállást . . . Legutóbb, mikor a czári család Wysszoko-Liteszkbe készült, az utazási intendáns értesitette Potocka grófnőt, hogy a czári család az ő kastélyába fog szállni. A grófnő 10,000 rubelnyi költséggel renováltatta a kastélyt s minden intézkedést megtett, hogy magasrangu vendégeit kellő fénynyel fogadhassa. Két nappal a czári család megérkezése előtt egy, a czár kiséretéhez tartozó tábornok kiméletes módon hivta föl a grófnőt, hogy a czári pár jelenléte alkalmával mind maga, mind cselédsége vonuljanak a kastély valamely félreeső osztályába. A megsértett grófnő rögtön Varsóba utazott. Mikor a czári pár megérkezett, és senki sem fogadta őket, a czárné csodálkozva kérdezősködött ennek oka felől. A tábornok megadta a magyarázatot, mire aztán a czárné rögtön a grófnő után küldte őt, hogy visszatérésre birja. A grófnő eleinte vonakodott, s állitólag csak Gurko főkormányzó egyenes közbelépésének engedett.

— Családi tragoedia. Lambert párisi bankár augusztus havában kelt egybe miss Hetty Robinsonnal, egy gazdag, szép angol leánynyal. Az asszonyka nehány nap multva már levelet irt anyjának, melyben panaszolta, hogy igen boldogtalan. Mrs. Edith Robinson, Lambertné anyja azonnal Párisba utazott, hogy meggyőződjék leánya levelének valódisága felől. Tapasztalta is, hogy veje rendesen éjfél után s rendesen berugva jár haza, nejet minden módon gyötri. Magához hivatta tehát a vendéglőbe, a hol szállva volt, a durva férjet, s szemrehányásokat tett neki. „Az által, hogy Hetty panaszkodott, helyzete csak rosszabb lesz ezentul! . . .“ Mrs. Robinson el akarta őket választani, de Lambert kijelentette, hogy az elválásba nem egyezik belé. Az anya ekkor megirta angolországi rokonainak a tényállást s másnap reggel a Szajnában találták őt leányával együtt. Holttesteik török schawllal voltak egymáshoz kötve.

— Rövid hirek. A közös hadügyminiszter elkérette a törvényszéktől a bécsi katonaszabaditókra vonatkozó iratokat, hogy a pörben emlitett katonai személyek eljárása iránt nyomozást inditson. — A bécsi vizvezeték ép ugy fölmondja a szolgálatot, mint a budapesti: a hosszas szárazság következtében a hegyi vezeték annyira leapadt, hogy már nem fedezi a napi szükségletet, keverni kell rosszabb vizzel s még igy is kevés, ugy, hogy a hatóság intést készül kibocsátani a lakossághoz, takarékoskodjék a vizzel. — Boulanger franczia hadügyminiszter, egy, az ő harczias szándekait emlegető hirlapi czikk következtében, kijelenti, hogy őrült vagy gonosz volna az, a ki franczia-német háborut akarna fölidézni s ő nem sürget háborut, de igenis azt hiszi, hogy csak hatalmas hadsereg mellett élvezhetni tartós békét. — Mihály nagyherczeg, a czár legkisebb fia, szoros incognitóban Berlinben időz, orvosi conzultálás végett. — Az olasz kormány elrendelte a középtengeri hadi flotta fölszerelését. — Genua közelében a porfinoi villában állitólag merényletet akart elkövetni az ott időző német trónörökös ellen: három franczia igyekezett gyanus körülmények közt behatolni a villába. — Nagy szerencsétlenség történt Genfben: egy gőzfürészgyárban a kazán szétrobbant s az épület beomlott; a munkásokat részint sulyosan megsebesülve huzták ki a romok alól. — Nürnbergben e hó 12-ére virradó éjjel borzalmas bünténynek nyomába jöttek. A város nyugati oldalán folyó Lajos-csatornából egy bőröndöt halásztak ki, melyben egy női testnek eldarabolt, még vérző részeit találták. A koponya be volt törve, a lábak levágva. A holttest egyik karja hátra volt kötve. A kegyetlen tetteseket nagy buzgalommal nyomozzák.

SZINHÁZ.

— Okt. 14.

— „Az üdvöské.“ Az aradi publicumot, ugylátszik, régiséggyüjtési szenvedély szállotta meg. Ezt látszik igazolni legalább Krecsányi ur operette-repertoireja. Csupa régi, semmi uj. Hiszen a „Cornevillei harangok“-at, vagy „Boccacció“-t csak el lehet hallgatni többször is, hanem hogy „Üdvöské“-vel minek hozakodik elő valaki, azt egyáltalán nem értjük. Üres, de fülbemászó zenéjét, bukfenczező meséjét unja már mindenki. Kérünk már egyszer mást.

Az előadás maga sikerült. A szerepek jó kezekben voltak. Nyilasi s Boránd tuloztak. Az igaz, hogy az operette már magában véve felsőbb rendü ostobaság s a kiben a cocimum iránt érzék van, azt könynyen a tulzásokra ragadja. De éppen azért van a színész, éppen azért állitották fel számára a discret játék szabályait, hogy a szinházból cirkust ne csináljon; Németh (a herczeg) gyönyörü csengő hangja s discret játéka feltünt.

Somlóné mint mindig, ugy most is igen igen kedves volt. Závodszki Teréz (Fiametta) különben hálátlan szerepéből egy igazán élvezhető alakot teremtett.

KÖZGAZDASAG.

Szeszüzlet.

(Október 14.)

B. Készáru nagyban 27.25—50, kicsinyben 28.— hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Okt. 14.)

Az árak néhány krajczárral magasabb. Tavaszi buza 9.24—9.25, őszi buza 8.82—8.83. uj tengeri 6.28—6.30, tavaszi zab 6.62—6.64, káposzta-repcze 11.25—11.50.

Budapest, október 14. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar arany-áradék 103.57, magyar papirjáradék 92.69, magyar hitelbank 288.50, osztrák hitelbank 279.20, London 125.20, Páris 49.45.

IDEGENEK NÉVSORA.

(Október 14.)

Fehérkeresztszálló. Rózsa N., ügyvéd, Szeged. Majorosy Gv., ügyvéd, Csaba. Braun J., gyáros, Budapest. Deutsch M., keresk., Bpest. Kullmann F., kereskedő, Bécs. Krausz J., Stern M., utazók, Bécs. Vodiánszky K., Kohut E. K., Seile Lajos, utazók, Budapest.

Nádor-szálló. Szánthó A., birt., Békés, Wittmann Gy., birt., Elek. Becker J., birt., Keményfok. Dobranszky A., szolgabiró, Nagylak. Bálványi N., alezredes, Temesvár. Kiss Irén, magánzó, Zombor. Schlesinger Hugó, keresk., Bécs. Schlesinger Vilmos, utazó, Bpest.

Arad városi szinház.

Folyó sz. 14. 1. kisbérlet. 12. szám.

Péntek, 1886. októberhó 15-én,

CORALIE FIA.

Szinmű 4 felvonásban. Irta: Delphit Albert. Franczióból forditotta: Mártonffy Frigyes. (Rendező: Somló S.)

Személyek:

Montjoye Lajos — — — — Császár Imre.
Bonsán, közjegyző — — — — Fenyéry Mór.
Godefroy — — — — — — Makó Lajos.
Dániel, tüzérkapitány — — — Somló Sándor.
Mauriceau Claude — — — — Boránd Gyula.
Godefroy Edith — — — — Czanyuga Emma.
Godefroy Caesan — — — — Závodszky Teréz.
Coralie — — — — — — Hunyady Margit.
Patalén Lidi — — — — — Csügényi Vilma.
Katona — — — — — — Czakó Vilmos.

Helyárak: Alsó és közép kettőspáholy 7 frt, alsó és középpáholy 4 frt 50 kr., felső kettőspáholy 6 frt. felső páholy 3 frt, elsőrendü támlásszék 1 frt 20 kr., másodrendü támlásszék 1 frt, harmadrendü támlásszék 80 kr., elsőemeleti erkélyülés az első sorban 1 frt 20 kr., másodrendü elsőemeleti erkélyülés 80 kr., harmadrendü elsőemeleti erkélyül s 70 kr., másodemeleti erkélyülés az első sorban 80 kr., másodemeleti másodrendü erkélyülés 60 kr., másodemeleti harmadrendü erkélyülés 50 kr., harmadameleti középerkélyülés az első sorban 50 kr, a többi oldal- és középülőhelyek 40 kr., karzat 20 kr

Kezdete 7, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Közlekedés.

A vonat

		ind. Aradról	érk. Aradra
Csabai vegyesvonat	regg.	6 20	d. u. 6.28
Budapesti személyvonat	d. u.	12.31	d. u. 4.10
„ vegyesvonat	este	9.17	regg. 5.45
Erdélyi vegyesvonat	regg.	6.15	este 8.42
„ személyvonat	d. u.	4.30	d. e. 11.45
Temesvári vegyesvonat	regg.	6.05	regg. 9.27
„ „	d. u.	5.48	este 8.10
Borossebesi vonat	regg.	6.25	regg. 9.28
„ „	d. u.	4.25	este 7.17
Szegedi személyvonat	regg.	4.30	regg. 8.14
„ „	d. u.	12.10	este 8.47
A radnai omnibusvonat	este	7.04	éjjel 10.38

BUDAPESTI TŐZSDE.

Október 13.

	Pénz		Áru	
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	104	25	104	55
„ „ papirjáradék adóment. 5%	92	90	93	20
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	152	25	152	75
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	152	25	152	75
M 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100	—	100	50
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%	127	50	128	50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	117	—	117	50
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	121	—	121	50
„ „ „ 50 frt drbja	120	50	121	—
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124	50	125	50
M. k. földtm. kötvények 5%	104	25	105	25
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104	25	105	25
M. k. földtm. kötvényektemesi 5%	104	25	105	25
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104	25	105	25
M. k. földtm. kötvények horvát-orsz. 5%	104	25	105	25
M. k. földtm kötvények erdélyi 5%	104	50	105	—
„ „ erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint 5%	93	50	99	—
Szőlődézsmaválk. kötv. (100 frt) 5%	99	—	100	—
Pest város kölcsöne 1870. évből 6%	106	—	106	50
„ „ „ 1871. évből 6%	109	75	110	—
Budapesti fő v. 1880. kölcsöne 6%	101	25	102	—
Budapesti bankegys. részvényt.	101	—	101	50
Magy. ált. hitelbank	289	—	290	—
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	139	75	140	25
Magy. lesz. és pénzváltó	98	25	98	75

	Pénz		Áru	
Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—		—
Osztrák hitelintézet	281	—	281	20
Osztr.-magyar bank	867		870	—
I. magyar iparbank	149	—	150	—
Pesti eresk. bank	661	—	662	—
Bécsi bizt. társulat	207	—	208	—
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	210	—	220	—
Első magy. általános bizt. társ.	3200	—	3210	—
Fonciere pesti bizt. társ.	69	—	69	50
Magyar-franczia bizt. társ.	196	—	197	—
Pannonia visszb. társ.	865	—	870	—
Concordia malom	472	—	480	—
Első budapesti malom	1140	—	1160	—
Erzsébet malom	220	—	222	—
Hengermalom	620	—	630	—
Luiza malom	295	—	300	—
Molnárok és sütők malma	385	—	390	—
Pannonia malom	840	—	860	—
Viktoria malom	260	—	265	—
„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—	—	—
Alföld-fiumei vasut 5%	188	50	189	50
Báttaszék domb.-zákány vasut 5%	180	50	181	50
Déli vasut 5%	107	—	108	—
Északkeleti vasut 5%	173	25	173	75
Erdélyi vasut 5%	185	50	186	50
Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	—	—	—	—
Kassa-oderbergi vasut 4%	151	—	151	50
Magyar galiczisi vasut 3%	176	—	177	—
M. ny. v (sz.-győr-gráczi vasut 3%	171	25	172	25
Osztrák államvasut 3%	241	—	241	50
Pécs-barcsi vasut 3%	—	—	—	—
Tisza-vidéki vasut 3%	250	50	251	50
Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	375	—	380	—

	Pénz		Áru	
Pesti közuti vaspálya	467	—	472	—
Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	270	—	275	—
Budapesti III. ker. takarékp.	90	—	—	—
Országos központi „	500	—	505	—
Pesti hazai első „	7600	—	7625	—
Egyesült Budapest fővárosi takp.	445	—	450	—
Magyar ált. takarékp. részvény	80	50	81	—
Alagut	146	—	148	—
Általános waggon kölcs. társaság	68	—	70	—
„Franklin“-társulat	206	—	208	—
Ganz és társa vasö. és gépgyár	815	—	820	—
Gschwindt-féle szeszgyár	375	—	380	—
Gyapjum. és biz. I. magyar	260	—	265	—
Keresked. épülete	650	—	—	—
Könyvnyomda „Atheneaum“	550	—	—	—
„ Pesti	1100	—	1140	—
Kőszénb. és téglagy. (Drasche)	244	—	246	—
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	70	—	71	—
Pesti építő-társaság	—	—	—	—
Rimamurány-salgótarj. vasm. rvts.	86	50	87	—
Salgótarjáni kőszénb.	149	—	151	—
Schlick-féle vasö. és gépgyár	158	—	169	—
Schlick-féle vasö. és gépgyár II. kib.	—	—	—	—
Serfőzde első magyar	890		900	—
Sertéshizlaló	300	—	302	—
Sóskuti kőbánya	—	—	—	—
Spódium- és csontlisztgyár	175	—	—	—
Szálloda-részvénytársaság	105	—	106	—
Tégla- és mészégető ujlaki	181	—	183	—
Török dohányrészvény	54	50	55	—
Gőztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	254	—	256	—
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5½	102	50	103	—

Záloglevelek.	Pénz		Áru	
M. földhitelint. papirérték 5½%	100	—	101	—
„ „ „ 5%	101	25	101	75
„ „ „ 4½%	99	25	100	—
„ „ arany v. ezüst 5%	128	—	129	50
„ jelzálogbank 5½%	102	50	103	—
„ „ „ 5%	101	—	101	50
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5½%	101	25	101	50
Osztr.-magyar bank o. é. 5½	101	50	101	75
„ „ „ „ „ 4½%	101	25	101	50
„ „ „ „ „ 4%	98	30	98	60
Pesti keresked. bank 6%	102	—	102	50
„ „ „ „ 5½%	101	50	102	—
„ „ „ „ 5%	101	—	101	50
Albina tak. és hitelint. 6%	100	50	101	50
Elsőbbségek.				
Budapesti lánczhid 5%	106	—	—	—
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99	50	100	—
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	9	75	10	25
Osztrák vörös-kereszt-egylet	14	50	15	—
Pénznemek.				
Cs.-kir. arany (vert)	5	92	5	95
Cs.-kir. arany (kör)	5	90	5	93
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9	90	9	92
20 frankos arany	9	90	9	93
Osztrák és magyar ezüst	—	—	—	—
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61	25	61	40
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61	30	61	50
Amsterdam 100 hollandi frtért	103	25	103	50
Páris 100 frankért	49	40	49	50
Svájczi pénzpiaczok 100 frankér.	49	30	49	40
London 10 font sterlingért	125	15	125	50

Kincsem-sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

Kincsem Sorsjegy á 1 ft 11 sorsjegy csak 10 ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorjegy-irodája: Budapest, váczi-utcza 6. sz.

Az aradi piaczon

hallatlan csoda!!!

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 krig.
Eji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér als-szoknyák 90, 1.—, 1.20 frtig.
Férfi ingek chiffon, pique, kreton vagy oxford 1.—1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frtig,
Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 krig.
Gyermek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig
Női harisnyák fehér és szines 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattenok 16, 18, 20, 25.
Koczkás és szines szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalapok legujabb divatnak 1.20, 3.50-ig.

Gyermekkocsik, kézi kosarak, utazó bőröndök, nap- és esőernyők, sétapálczák, nyakkendők, kesztyük, paplanok, asztalnemüek, ágytakarók, gyermek-ruhák legujabbak nagy választékban és **meglepő olcsó árakon** kaphatók:

Kilényi Adolf

Aradon, főtér 20. sz. a., a „Kék golyó“-hoz

17060—1886.

Hirdetmény.

Az 1887. évi egyenes adó kivetési munkálatok foganatba veendők lévén, felhivatik a város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeirására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeiró közegeket valótlan bemondásokkal félre vezeti, vagy munkájokban hátráltatja, az 1883. évi XLIV. t.-cz 10. §-a értelmében 1—50 frtig terjedhető birsággal lesz büntetendő.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint a adókivetés alapjául szolgáló **vallomási iveket** az alább kitüzött határidők alatt a polgármesteri hivatalhoz (Hofbauer Lajos t. b. főjegyző hivatalos helyiségében) a saját érdekéből beadni el nem mulassza, és pedig:

A házbér jövedelmi vallomásokat, az állami vagy községi, vagy állami és községi adótól mentes lakrészek mellett, **f. évi november hó 15-ig.**

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó előre nem tudott jövedelmü iparok, üzletek, kereskedések vagy más haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat **f. évi november 15-ig.**

Az általános jövedelmi pótadó kiszámításánál levonandó ingatlanokra betáblázott a f. évben tényleg fizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomásokat **f. évi deczember 15-ig.**

A nyilvános számadásra kötelezett vállatok jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat **1887. évi február 28-ig.**

A hadmentességi dijra vonatkozó vallomásaikat **1887. évi február 18-ig.** A vadászatra használható fegyverekre vonatkozó vallomásokat **1887 junius 30-ig.**

A fentérintett vallomásoknak a kitüzött időbeni beadása a felek érdekében lévén megjegyeztetik, miszerint adótárgyaknak és adóköteles jövedelemeknek a kincstár megkárositása czéljából lett eltitkolása az 1883. évi XLIV. t.-cz. 100 §-a értelmében **1—500 frtig terjedhető** birságolást von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának 1886, évi október hó 2-án tartott üléséből.

A városi tanács.

16370—886. **Aradmegye alispánjától.**

Árlejtési hirdetés.

Az Aradmegye részére 1887. év folyama alatt szükségelt iró- és világitási szerek szállitásának biztositása iránt, **1886. évi októberhó 29-én, d. e. 9 órakor** Aradmegye alispáni irodájában zárt ajánlatok melletti árlejtési tárgyalás fog tartatni.

Melyekkénti tárgyalásra vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy 80 forint, illetve 50 forint bánompénzzel ellátott ajánlatukat, melyben az ajánlat árak szám és betüvel határozottan kiteendők, 1886 évi október 29-én d. e. 8½ óráig aradmegye alispánjához anynyival is inkább beterjesztessék, minthogy a későbben beérkezett ajánlatok felbontatlanul fognak visszaküldetni.

Záradékul megjegyeztetik, hogy az árlejtési feltételek és iroszer minták addig is a megyei főszámvevő irodájában tekinthetők meg.

Aradon, 1886. október6-án.

630—3.3 **Ormos,** alispán.

Figyelmeztetés.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására juttatni, hogy raktáramat az **őszi idény** alkalmából a **legfinomabb és legdivatosabb külföldi és belföldi** kelmékkkel fölszerelvén, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **jutányos ár mellett** mindennemü férfi-ruhákkal szolgálhatok. Különösen nagymérvü bevásárlás folytán kiváló olcsó ár mellett szállithatok **téli kabátokat** fekete ugymint szines (mandarin) sima szövetből, legfinomabb divatos szövet béléssel, saját kezelésem alatt álló mühelyemben készitve, mig általános elismerésben részesülő szabászatom kezeskedik a legelegánsabb és legizlésesebb kiállításról.

Egy ily téli kabát ára 35 frttól kezdve feljebb; **persianer gallérral** 5—10 frttal drágább. Vidéki megrendelések a pontos mérték és megfelelő előleg beküldése mellett eszközölhetők, mig ezek általam a legrövidebb idő alatt foganatositatnak. Megkeresés folytán **mintákat bérmentve** készséggel küldök.

PAUKER VILMOS,

férfi-szabó, Bpest, Marokkói-utcza.

A közeledő őszi idényre

legujabb divatu szövetek.

A közeledő őszi idényre legujabb divatu szövetek.

Tóth Lajos

férfi-szbó,

Aradon, Forray-utcza, gr. Nádasdy-féle ház.

Kitünő szabás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a legujabb divatu, s a leghirnevesebb **belföldi gyárakból** beszerzett

őszi ruha-szöveteim

már megérkeztek.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, bátor vagyok felhivni raktárom megtekintésére.

Az eddig iránt tanusitott bizalmat megköszönve s azt továbbra is kikérve maradok

kiváló tisztelettel 555—11.15

TÓTH LAJOS,

férfi-szabó.

Forray-utcza, gr. Nádasdy-féle ház.

Pontos kiszolgálás.

Legjutányosabb árak.

84 CACAO és CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

SCHUTZ MARKE S&S REEL

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállitáson a legmagasabb dijjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és czégünk alatt valódiak. Kapható minden hirneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: **Bécs, V. Alleegasse, Nr. 48. (a déli vasut mellett.)**

FELTÜNÉST KELTŐ HIRDETÉS.

A 88 év óta fenálló

csász. és kir. orsz. szabadalm.

ezelőtt Lichtenauer özv. és fiai czég alatti

szőnyeg- és takaró-gyár

raktára által szétküld

lótakarókat,

melyek 185 cm. hosszuak, 130 cm. szélesek, ezüstkophatatlan minőségben, sötét alappal és élenk bordó lámpakkel: körülbelől 3 kiló nehéz darabja . . . o. ért. 1 frt.
ugyanezen nagyság, legfin. prima minőségben . . . . . 1 frt 50 kr.

Kénsárga bérkocsi-takarók,

hatszoros kék vagy fekete-piros bordürrel, körülb. 2 méter hosszu, körülb. 1½ méter széles. Kitünő minőségben, darabja . . . . . o. é. 2 frt 25 kr.

Ezen takarók teljesen szagmentesek, igen vastagok, tehát **ágytakarók és szőnyegeknek** sat. is igen alkalmasak.

Továbbá adunk, a meddig a készlet tart:

Jute-szőnyeg-maradékokat,

a legszebb alaprajzokkal, 10—13 méter hosszuak, egy maradék . . . . . 3 frt 20 kr.

függönyök, melyek két szárny-, egy draperia és két összefoglalóból állanak . . . . . o. é. 1·75
Ágytakarók . . . . . „ „ 1·50
Asztaltakarók . . . . . „ „ —·75

Szőnyegek minden minőségben raktáron vannak.

Valamennyi eladásra kerülő áru kifogástalan és ezért **jótállás vállaltatik.**

Meg nem felelő dolgok vonakodás nélkül visszavétetnek.

Szétküldés utánvétel.

Czim: Ezelőtt Lichtenauer özvegye és fiai, Bécs. I., Rothenthurmstrasse 14.

Nyomtatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet“ Aradon.